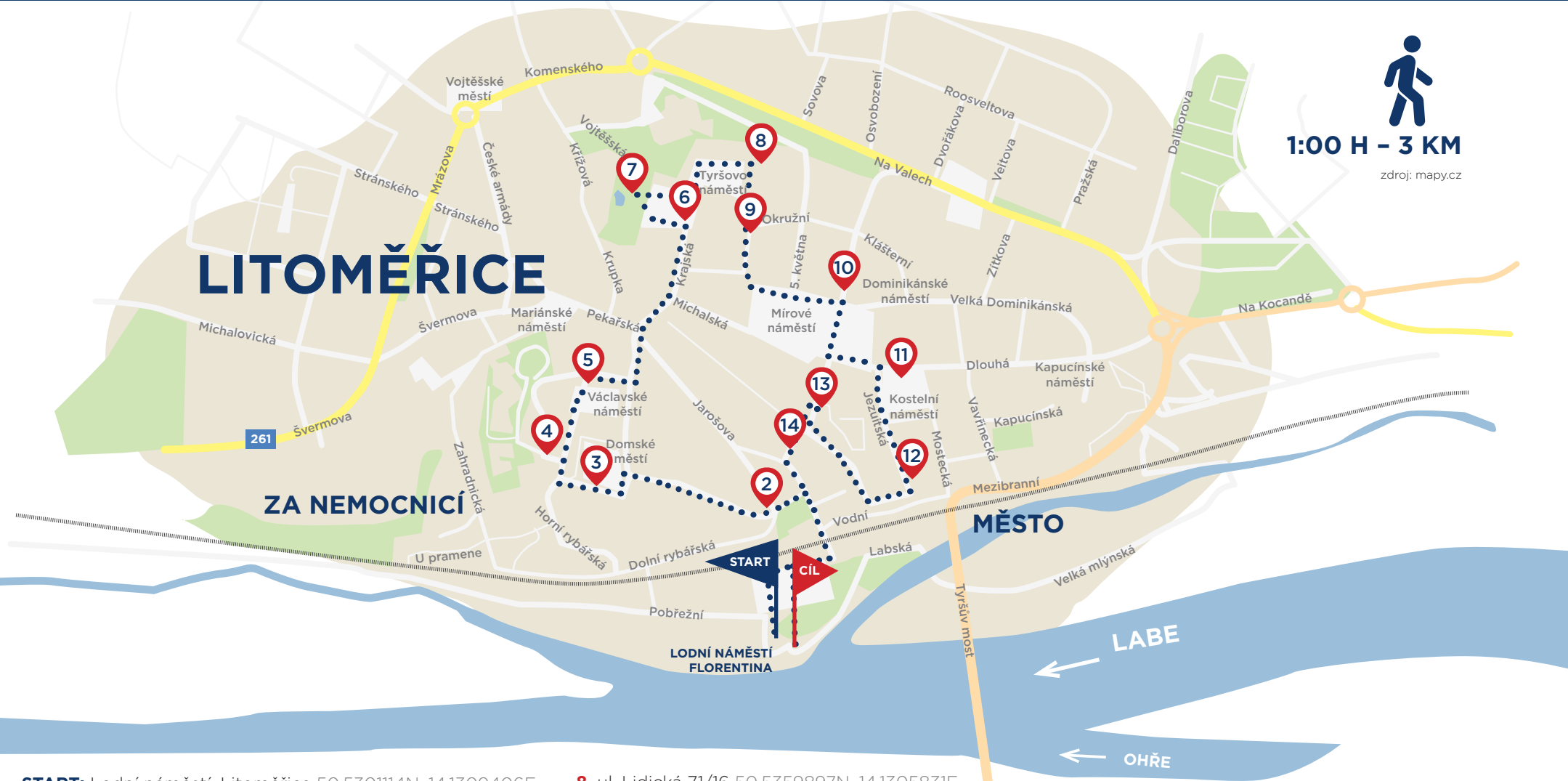

PĚŠÍ VÝLET - LITOMĚŘICE, MĚSTO A MOSTNÁ HORA

1:00 H - 3 KM

zdroj: mapy.cz

START: Lodní náměstí, Litoměřice 50.5301114N, 14.1309406E

2. ul. Máchova 50.5318319N, 14.1306458E

3. Dómské náměstí 5/5 50.5320106N, 14.1274069E

4. Rybářské náměstí 50.5324928N, 14.1265217E

5. Václavské náměstí 50.5333261N, 14.1272783E

6. ul. Lidická 53/3 50.5350006N, 14.1299322E

7. Park Václava Havla 50.5356419N, 14.1281786E

8. ul. Lidická 71/16 50.5359897N, 14.1305831E

9. ul. Lidická 50.5357389N, 14.1303525E

10. Mírové náměstí, směr Mostná hora 50.5336539N, 14.1326328E

11. Kostel Všech svatých 50.5334044N, 14.1332475E

12. ul. Jezuitská, Kostel Zvěstování P. Marie 50.5328681N, 14.1330408E

13. Městské divadlo K. H. Máchy 50.5330239N, 14.1317025E

14. Máchovy schody 50.5325853N, 14.1311267E

CÍL: Lodní náměstí, Florentina 50.5302019N, 14.1309686E

MS Florentina

PĚŠÍ VÝLET – LITOMĚŘICE, MĚSTO A MOSTNÁ HORA

TIP NA 1. NEBO 3. DEN

Litoměřice – vydejte se na procházku jedním z nejstarších a nejmalebnějších a v historii nejbohatších Českých měst při soutoku Labe a Odry, jehož jméno připomíná slovanský kmen Lútomiriců původně obývající tuto oblast severních Čech.

Od **kotviště na Lodním náměstí** se vydejte směrem k železniční trati a cca 50 m za pravotočivou zatáčkou projděte pod železničním mostem.

Po levé straně vám zůstane budova bývalého **železničního nádraží z konce 19. století**. V ní dnes najdete příjemnou kavárnu vedenou v prvorepublikovém stylu a u ní „**Malé Litoměřice**“, pamětihodnosti města v miniaturním provedení. Původně vlaky objížděly budovu z druhé strany a vjížděly do tunelu pod městem.

Bývalý **vjezd do tunelu** vám zůstane po pravé ruce, kde zároveň uvidíte část ve velkém rozsahu zachovalého městského opevnění. Původní městské opevnění z poloviny 13. století se nedochovalo. Toto jsou pozůstatky **gotických hradeb ze 14. stol.** v celkové délce cca 1800m tvořící hranice Městské památkové rezervace, která byla vyhlášena v r. 1978.

Vy se vydejte vlevo do kopce Máchovou ulicí okolo **kaple sv. Jana Křtitele**. Cestou natreíte na **vinárnu Vikárka**, kde v r. 1836 krátký čas bydlel a také zemřel spisovatel, básník a právník **Karel Hynek Mácha**. V domě se nachází **Máchova světnička**, kterou je možné navštívit denně kromě pondělí po předchozím objednání v **Oblastním muzeu**, Mírové náměstí 40 nebo přímo ve vinárně.

Máchovou ulicí dojdete až k residenční budově **Litoměřického biskupství**, založeného roku 1655 s úmyslem pomoci rekatolizovat oblast. Ulice končí na **Dómském vrchu** u raně barokního katolického kostela, **katedrály sv. Štěpána**, vybudovaného v 17. stol. na místě jeho starších předchůdců. Na vedle stojící **věž** z 19. století je možno vystoupat, vstupenky možno zakoupit v přízemí věže.

Dómský vrch je nejstarší osídlené místo ve městě. Přemyslovci ovládli území Lútomiriců a zde na Dómském vrchu zbudovali v 10. století opěrné cca 6 ha **velké hradiště**. Na jeho místě byla později založena litoměřická kapitula, což dokládá její zakládací listina z r. 1057, nejstarší dochovaná úřední listina u nás.

Dómské náměstí je centrem dnešního uzavřeného církevního areálu, rozkládajícího se na cca 3 ha, vymezeného hradební zdí se třemi branami. Vydejte se od průčelí kostela rovně a vyjdete branou na **Rybářské náměstí**.

Dostanete se k **hospiciu sv. Štěpána**, od nějž se nabízí překrásný pohled na Labské údolí, včetně některých kopců Českého středohoří, např. na **Radoby** s křížem na vrcholu připomínající poslední procházku

K. H. Máchy nebo Klapý s troskami hradu Házmburk. Před vámi v údolí stojí zanedbaná rozsáhlá budova bývalého německého pivovaru s výletní restaurací, pozdějších mrazíren.

Můžete se vrátit zpět na Rybářské náměstí a projít Svatojiřskou ulicí na **Václavské náměstí**, kde stojí **kostel sv. Václava**, skvost pozdně barokní architektury od Octavia Broggia, původem italského architekta. Dnes má kostel v užívání pravoslavných církev.

Krajskou ulicí projdete na parkoviště s bývalou **Jezuitskou hvězdárnou**, dříve zvanou také Lusthaus. Jedná se o zachovalou část městského opevnění s vyhlídkovým pavilonem v hranolové věži, v níž se nachází **muzeum marionet**.

Zde projdete brankou v městském opevnění do kouzelného **parku Václava Havla**, založeného v roce 2008. Nachází se zde jezírko a socha tohoto prvního českého prezidenta.

Parkem projdeme k **Domu kultury** města Litoměřic. Jde o stylém odpovídající stavbu z doby před Sametovou revolucí, která přiléhá k tzv. **Novému paláci**, budově, která byla součástí bývalého královského kraud vzniklého zřejmě již v 1. polovině 13. století, za Přemysla Otakara I. Přestavěn byl patrně na začátku vlády Karla IV. ve 14. stol. a začleněn do tehdy nově vzniklých hradeb. Dnes se v bývalém hradu nachází moderní **vinařská expozice**, která obsahuje průřez historií českého vinařství.

Od Hradu projdeme Lidickou ulicí do samotného srdce města, na **Mírové náměstí**. Již od počátku existence královského města, od 13. století od doby Přemysla Otakara I. tvoří jádro města. Má nepravidelný obdélníkový tvar o rozměrech 75-90 x 180-195m s plochou cca 2ha. Dokládá tak význam města ve středověku, kdy náměstí sloužilo jako hlavní tržiště. Již v letech 1839-59 bylo celé vydlážděno a s ním i velká část tehdejšího města. Vydláždění **čedičem**, tak příznačným kamenem pro tento region, najdete na náměstí dodnes.

Většina domů na náměstí je v jádře gotická, později přestavěná v renesančním nebo barokním slohu. Pod domy byly vy budovány většinou dvou až třípatrové sklepy, propojené systémem chodbe tvořících rozsáhlé a tajuplné **Litoměřické podzemí**. S průvodcem Informačního centra, Mírové nám. č.p. 16, můžete část podzemí spojenou se zajímavou výstavou o lomech a pozdější **načisticke tovarně Richard** pod vrchem Bidnice v blízkosti města navštívit.

Jedním z nejnápadnějších domů na Mírovém je **dům Kalich**, č.p. 15, v jádru pozdně gotický vybudovaný architektem italského původu Ambrosiem Balli, s věžičkou v podobě kalicha, která slouží jako vyhlídka. Dnes v domě sídlí **Městský úřad** Litoměřice. S průvodcem z informačního centra je možno uskutečnit **prohlídku věže**, která nabízí výhled na město a okolí.

Stejný architekt Ambrosio Balli postavil v 16. stol.

i jen o něco dál stojící **dům U černého orla**, s překrásnou renesanční sgrafitovou fasádou, který byl střídavě obytným palácem, kasárnami, sídlem Městského úřadu a nakonec hotelem, kterým je dodnes.

V rohu Mírového náměstí stojí budova bývalé **Staré radnice**, dnes **muzea**, poprvé doložené roku 1397. Její gotické zbytky jsou zachovány v obloucích podloubí. Po požáru města roku 1537 byla vážně poškozena a záhy přestavěna v renesančním slohu. Na jejím rohu je umístěna **socha Rolanda**, muže s kyjem přestavujícího ochranu trhu a obchodu. Pod ním je na kamenné zdi umístěn **český loket v železném provedení**, stará dělková míra.

Uprostřed Mírového náměstí upoutá pozornost **morový sloup** připomínající velký mor, který postihl město a stejně tak i celou zemi v roce 1680. Na památku a z vděčnosti za překonání této morové epidemie byl o rok později vystavěn Mariánský sloup, později opatřen zbývajícími sousoším.

Z náměstí je možné se vydat na zpáteční cestu do přístaviště na Lodní náměstí.

Kdo má ale ještě chuť, může se z nám. Míru vydat ulicí Novobranskou, ul. Osvobození a Sokolovskou na **Mostnou horu** na okraji města. Jde o pouhých 276 m vysoký kopec na okraji města.

Cesta trvající necelých 20 minut vás povede okolo **Jiráskových sadů**, dále nostalgickou vilovou čtvrtí s často více než stoletými secesními domy, k **soše Karla Hynka Máchy** vzniklé roku 2010 jako kopie té z Petřína, až do **lesoparku s restaurací a rozhlednou** postavenou roku 1910, jež dostala jméno podle zalesněného vrchu, ze kterého byly poraženy stromy na stavbu starého mostu přes Labe. V restauraci si např. můžete zakoupit vstupenku a po 96 schodech vystoupat do výšky 16 m na vyhlídkovou plošinu a potěšit se výhledem na České středohoří, Litoměřice, Polabí i Tereziňskou kotlinu.

Stejnou cestou se můžete vrátit na Mírové náměstí ke katolickému **kostelu Věch svatých** na rohu Jezuitské ulice. Středověký základ kostela s věží byl postaven jako součást původního městského opevnění. Uličkou můžete projít až k bývalému jezuitskému **kostelu Zvěstování Panny Marie**. Kolem bývalé **jezuitské koleje** vytvořené na **parkány** bývalého městského opevnění, dojdete až k **městskému divadlu K. H. Máchy** postavenému roku 1822, čímž se řadí k nejstarším městským divadlům u nás. U divadla dojdete k **Máchově bustě**, vytvořené v roce 1936, sto let po jeho smrti. Po zde začínajících **Máchových schodech** sejdete dolu k bývalému **baroknímu mlýnu u Pokratického potoka**. Potok neuvidíte, byl sveden do podzemí, mlýn byl upraven na kancelářskou budovu.

Právě jste se vrátili k železniční trati, odkud už je to jen pár kroků k vašemu výchozímu bodu, k Florentině kotvici na Lodním náměstí.

1:00 H – 3 KM

**UŽITEČNÉ
INFORMACE:**

FLORENTINA,
recepce: tel. 739 002 550

**Restaurace Legenda
na Mostné hoře:**
tel. 728 121 80

Muzeum marionet:
otevřené denně
9:00 – 17:00 h.
tel. 605 135 111

Máchova světnička:
tel. 775 868 539

Hrad Litoměřice:
Otevírací doba
Po – Pá 8:00 – 17:00 h.
So – 9:00 – 17:00 h.
Ne – 9:00 – 13:00 h.

Věž kostela sv. Štěpána:
otevřená
v sobotu a v neděli
10:00 – 17:00 h.

MS Florentina